

V.

Kõm sadda viisikümmend kaks aastat teed otjus ja leidis üks Spānia maa Kuninga laeva kaptein, Kolumbus nimmeaga, sedda suurt maad, mis nūud Amerika maaks nimmetatakse. Amerika maa ulatab põhhisest jõe mereest hakkates neli viisikümmend tuhat versta lõune poolde. Põhhisel raiel on Amerikamaa üheksa tuhat vereta lai, lääheb lõune poolde piisut harval kitsamaks, aga Maa mõõt läbidel lääeb temma kõrrega kogoni kitsaks, et kõige kitsamol kohhal temma pole enam kahheksakümmend verstagi lai. Nel ennam lõune poolde kasmab temma kõrrega jälle wie tuhanded versta laiuseks ja lõppeb nimaks pitkamisi jälle koomale mõnes sure neme, kelle ees magab üks launis suur saar.

Ennego Kolumbus sedda mead leidis, ei teatudki, et sedda piddi olema, ja neid

oli paljo, kes Kolumbusi naersid. Agga kui temma sedda olli leidnud, siis kitiis sesamma hääbemata sugu end sammagi targaks.

Kuhu Amerika maa jäust Spānia mehhed esmalt tuliid, sealt leidsid nemmadi wagga viisiga ja launiste harritud innimesi, keda arvata palju parremaks, kui Spānia mehhed ollid, kes kül fiitsid ennast Kristuse jüngriks. Agga Spānia mehhed otsisid siwa kuida ja hõbbrdat ja falli liivwa, ja sundisid väest Amerika rahvast pärnis põlwe ja raske töle. Polnud Amerika rohval ei püssi rohto, ei püssa egga suurt tülla, ei olnud neil hobbsi ei koore; sesuguse oliga joudis sedda Spānia meest tuhanded Amerika rohvaist õrrawdita ja omma tahtmise alla sundida.

Paiguti siiski olli Amerika maal ka nisuggusi leida, kes kõrvaste joudsid Spānia rahwa västo seista. 1535. aastal assutasid Spānia mehhed Puenos Airesi